

lijke inwoners naar het concentratiekamp Amersfoort gevoerd (en van daar naar het concentratiekamp Neuengamme) en wegens een poging om naar Geallieerd gebied te ontsnappen werden in december tien inwoners van Schouwen opgehangen in Renesse – het enige ons bekende geval waarbij, afgezien van een beperkt aantal ophangingen in het concentratiekamp Vught, deze vorm van de doodstraf (schering en inslag in Polen en de Sowjet-Unie en op de Balkan) door de Duitsers in bezet Nederland is toegepast.

Putten / Renesse

De overval op een Duitse militaire auto die in de nacht van 30 september op 1 oktober werd uitgevoerd bij de Oldenallerbrug tussen Nijkerk en Putten¹, is een uitvloeisel geweest van een algemeen bevel, gegeven door Jan Thijssen, commandant van de z.g. brigades van de Raad van Verzet. Toen Thijssen op 6 september, daags dus na Dolle Dinsdag, aan zijn districtscommandanten de uit Londen ontvangen opdracht tot het saboteren van de spoorlijnen in Noord-Brabant en Limburg alsmede van de lijnen Nijmegen-Arnhem, Arnhem-Zutphen en Hengelo-Bentheim doorgaf en de opdracht tot het beschermen van een groot aantal objecten, o.m. de elektrische centrales, had hij er, zoals wij reeds in ons vorige deel vermeldden, aan toegevoegd dat zoveel mogelijk moest worden voorkomen dat NSB'ers en Rijksduitsers naar Duitsland ontsnapten en hij had tenslotte gelast, 'aanvallen te doen op de Duitse bevelvoering (ordonnansen, stafauto's, stafkwartieren).'² Ruim tien dagen later op 17 september, had hij voorts in een aan zijn ondercommandanten toegezonden 'Overzicht toestand'³ alle tevoren gegeven bevelen herhaald en daarbij onderstreept dat men ter verkrijging van *Intelligence*-gegevens mocht overgaan tot 'aanvallen op Duitse ordonnansen en stafkwartieren'. Een tweede en een derde herhaling volgden: op 22 en 23 september gingen opnieuw bevelen van Thijssen uit⁴ dat de brigades van de Raad

¹ Voor onze beschrijving van de aanslag bij Putten en van de gevolgen welke die aanslag had, ontleen wij een groot deel van onze gegevens aan het door Tj. Wouters samengestelde, in 1949 gepubliceerde boek *Het drama van Putten. Terreur over een Nederlands dorp, oktober 1944*, en aan het in 1977 verschenen boek van Koos Groen en Willem G. van Maanen: *Putten op de Veluwe. Het spoor terug naar de tragedie van 1944*. ² Thijssens opdracht d.d. 6 sept. 1944 in RVV, 1 f. ³ A.v., 1 a. ⁴ Exemplaren in a.v., 1 f.